And he killed a man or a woman

-1 והמית איש או אשה

Overview

The דבי חזקיה and ר"י הגלילי cite the פסוק of והמית איש או אשה to teach us that there is no difference regarding punishment, whether one kills a man or a woman.² In either instance (if they were killed by an ox) the ox is stoned to death and (if the ox was a מועד) the owner pays כופר Our חוספות is mystified by the choice of the פסוק to teach us this דין.

מוספות asks:

תימה דקרא קמא כי יגח שור את איש או את אשה³ הוה ליה הכא לאתויי – תימה דקרא קמא כי יגח שור את איש או את אשה should have cited here the previous shull is astounding! The דבי חזקיה וכו' should have cited here the previous השוה הכתוב of 'כי יגח שור את איש או את אשה ומת' and derive from there that המית איש או אשה of פסוק and not from the פסוק.

אוספות explains why the פסוק of והמית should not be cited here:

- דמקרא דוהמית איש דרשינן בשור שנגח ארבעה וחמשה (לקמן דף מב,ב) we interpret the והמית והמית והמית לסוק to teach us -

מה איש נזקיו ליורשיו כולי –

Just as by a **man, his damages** that are owed to him, go **to his heirs,** if he was not able to collect them while he was alive, **etc.**; so too the damages of a woman go to her heirs (and not to her husband).

תוספות cites the actual גמרא there:

הכי איתא התם והמית איש או אשה אמר רבי עקיבא וכי מה בא זה ללמדנו – And this is what is mentioned there; it is written in the תורה 'and he killed a man or a woman,' ר"ע said, and is this what the תורה teaches us (by saying a man or a woman) -

לחייב על אשה כאיש הרי הוא אומר כי יגח שור וכולי-

To obligate one who is מזיק a woman as if he was מזיק a man?! This cannot be for the תורה states previously 'if an ox will gore, etc. a man or a woman', so we know from the first פסוק that one is equally liable for killing a woman just as for killing a man. The והמית of פסוק must be teaching us something else. ר"ע concludes -

אלא להקיש אשה לאיש מה איש נזקיו ליורשיו כולי:

Rather the פסוק comes to compare a woman to a man; just as by a man his collectible damages go to his heirs, etc. the same applies to a woman. It is quite obvious from that גמרא that the פסוק of י יגה teaches us לחייב על אשה כאיש, and the

-

שמות (משפטים) כא, כט ¹.

² See following תוספות ד"ה לכל.

 $^{^3}$ שם כח.

פסוק והמית וגו' teaches us the rule of נזקיו ליורשיו. Therefore it is not understood why the גמרא here chose the פסוק (as opposed to כי יגה) to teach us the rule that השוה הכתוב השוה לאיש לכל מיתות שבתורה does not answer this question. ^{5}

Summary

The גמרא גומר derives the rule of לחייב על האשה לחייב לחייב לחייב לחייב לחייב לחייב על האשה כאיש that reads נזקיו איש או אשה ומת וכי יגח שור איש או אשה ומת נזקיו we derive that נזקיו by (אשה and by) אשה ליורשיו here however derives השוה הכתוב אשה from the גמרא there.

Thinking it over

- 1. The יגה of יגה is referring to a שור תם where the owner does not pay כופר. The המית of והמית is referring to a שור מועד where the owner pays כופר. Perhaps this may lessen the severity of תוספות question. ^{6}
- 2. Why indeed did ר"ע interpret the פסוק of כי יגח to teach the rule of לחייב על to teach the rule of לחייב על and the האשה and the והמית for ליורשיו! Why not the reverse?!

⁴ See 'Thinking it over # 2.

⁵ See 'Thinking it over # 1.

⁶ See: 68 פנ"י ואמ"ה הערה and סוכ"ד.